

JAHKRIT SHAMA HKRUM AI ASAK

Paul Zingtung (Kachyi Htu)

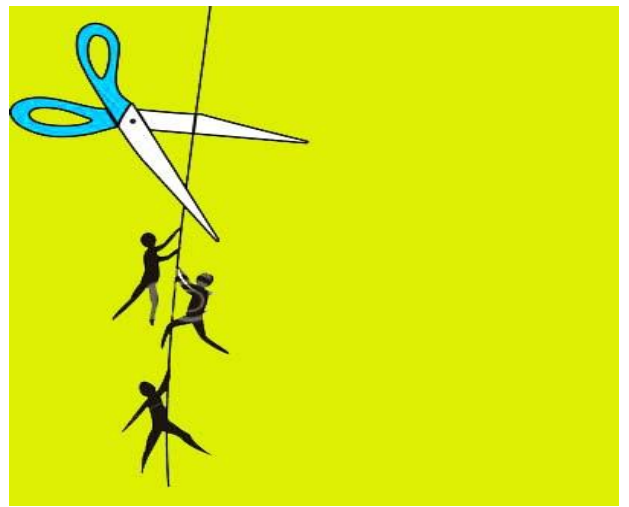
Karai Kasang gaw shinggyim masha hpe shi a hkum hte shabung nna hpan tawn da sai (Ningpawt Ninghpang 1:27). Madu Yesu chyawm gaw shinggyim masha ni asak hkrung lu na matu hte dai asak hpe nhpaw n-ya lu la na matu du sa wa sai (Yawhan 10:10). Masha gaw dinghta mungkan ga ntsa hta asak hkrung hkawm sa nga na matu hpan da hkrum sai zawn, Karai Kasang a sumsing mungdan hta hkam sha lu na htani htana asak a matu mung yaw shada nna hpan da hkrum sai rai nga ai (Yawhan 3:16, Roma 6:23). Dai majaw, masha a asak gaw grai nan manu dan la nga ai, manu daw dan n lu nga ai.

Ndai zawn grai manu dan ai Karai Kasang jaw da ai masha asak hpe hkungga la ra let makawp maga zing hkang na gaw nang ngai anhte yawng a lit rai nga mali ai. Karai Kasang hta apnawng, tara mungga lam ni hpe hkan shatup, masha hkum shagu hpe tsaw ra let hpring tsup ai masha a asak aprat hpe gaw gap ra nga ga ai.

Dai ni na prat hta, masha asak gaw lam amyu myu hku nna jahkrit shama hkrum sha taw nga ai. Grau nna, tinang a hkum hpe tinang n lu makawp maga ai prat nnan ten hte prat jahtum daw ni hta masha asak gaw grau jahkrit shama hkrum taw nga ai. Tinang a hkum hpe tinang makawp maga na atsam n nga shi ai hkri tung na ma ni sat kau hkrum taw nga ai. Ninghkap na atsam n nga ai aten galu machyi ai masha ni, asak grai kaba sai dinggai dingla ni gaw matsan dum ai (mercy killing) ngu ga baw hte tsi htu nna, shing n rai, malu masha n jaw sha nna shanhte a asak hpe dawm la kau ya hkrum nga ma ai. Masha langai a shinggyim ahkaw ahkang (human right) mung masha asak a hkrit hpa hpyen tai wa nga ai.

Ma n lu na matu makawp maga tsi sha ai, mayat maya lam hpe prat tup jahkring kau na matu tsi mawan jai lang ai hte prat dep hpuntang hpaji hte sawk chyam ai lam ni grai law wa nga ai. Masha sat ai lam, amyu shamyit sat ai lam, zingri zingrat hkrum ai lam, mayak mahkak lam amyu myu a majaw shawa num langai hku nna asak hkrung nga sa ra ai lam, arung arai zawn dut sha hkrum ai lam, mayam langai zawn shangun sha hkrum ai lam, nta/sun/wang ni shagyeng shakat ai hte htawt sit hkrum ai lam, ndai zawn rai lam amyu myu hku nna mung masha asak gaw jahkrit shama hkrum taw nga ai.

Dai zawn rai, masha asak hpe hpan hkum hkra hte ninghkap gasat wa nga ai lam gaw masha hta Karai Kasang a myit n nga mat ai hte masha myit n rawng mat ai majaw rai nga ai. Lachyum gaw, masha a myit hta kaja ai hte n kaja ai hpe garan ginhka lu ai myit atsam n grin mat nna nammak lawhpa ai myit hte tinang a lu lawm lam hpe sha madung da mat wa ai a

majaw rai nga ai. Masha hpe masha zawn n sawn, n mu mada ai. Tinang tingkyeng lu lawm lam a matu jai lang sung sha mai yang, shing n rai, tinang hpe pyaw hpa lam, myit pyaw myit dik lam lu jaw yang sha masha zawn shadu mat wa ai. Masha hpe arung arai zawn tinang a myit ra ai hku sha jai lang mat wa ai. Ndai lam ni gaw masha asak jahkrit shama ai lam hpe grau kaba wa shangun nga ai.

Ningpawt Ninghpang laika hta Abela a sai gaw (Ningpawt Ninghpang 4:10) Karai Kasang hpangde hkrap jahtau sai zawn, dai ni na prat hta mara n lu ai masha law law a asai mung Karai Kasang hpangde hkrap jahtau nga nga ai. Sai gaw asak nan rai nga ai (Tara Jahprang 12:23). Asak hpe gaw Karai Kasang chyu sha madu nga ai. Dai majaw masha a asak hpe jahten sharun ai wa gaw anhte yawng a asak Madu Karai Kasang hpe ninghkap gasat ai hte maren sha rai nga ai.

Masha a asak hpe n hkungga ai sha n-ga, mara shagun mara tam gasat ai wa gaw hpang jahtum tinang mung dai hte maren sha bai hkam sha, hkrum sha ra na re lam Chyum laika hta asan sha tsun da nga ai. *“Kaja wa, asak rawng ai nanhte a asai hpe gaw ngai bai hpyi na we ai; masha a lata hta na, kahpu kanau a lata hta na pyi, masha a asak gaw ngai bai hpyi na we ai. Kadai raitimung, masha a asai hpe hkaw kau ya yang, shi a asai hpe mung masha a lata hte hkaw kau ya lu na rai nga ai; kaining rai nme law, Karai Kasang gaw shi a hkrang sumla hte maren di nna masha hpe hpan da nu ai”* (Ningpawt Ninghpang 9:5-6).

Madu Yesu gaw de da ai Nawku hpung gaw Karai Kasang jaw da ai anhte shinggyim masha ni a asak hpe hkungga la ra, tsaw ra manu shadan let galoi mung makawp maga ya nga ai re. Dai majaw Nawku hpung gaw masha a asak hpe dingbai dingna jaw ai hpyen ni a lata kaw nna lawt lu na matu hte jahkrit shama n hkrum u ga matu aten shagu gwi gwi tsap ya taw nga ai. Hkri tung kata kaw nna dinggai dingla prat du hkra lam amyuu myu hku nna masha sat ai lam hpe Nawku hpung gaw Karai Kasang a tara mungga hte maren matsun madun sharin shaga let masha a asak hpe gawn lajang makawp maga ya nga ai. Anhte marai hkum shagu mung Madu Karai a tara mungga lam ni hpe hkan shatup nna masha a asak hpe manu shadan hkungga tsaw ra makawp maga ai lam hpe myit masin hkum hkrang yawng hte hte ap nawng shakut ai rai yang ndai prat hta sha n-ga, hpang na prat hta mung htani htana ngwi pyaw hpring tsup ai lam de du lu na ra nga ai.

Paul Zingtung (Kachyi Htu)

La kap laika: John Paul II, *Evangelium Viaticum*, Encyclical. March 25, 1995.